

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 30 April 1872, kl. 2 e. m.

Sammansatta Stats- och Bevillnings-Utskottets Betänkande, i fråga om restitution af erlagd tillverknings-afgift vid utförsel af bränvin till utrikes ort.

På sätt i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 13 finnes omförmäldt, har Bevillnings-Utskottet, som i förevarande ämne fått till sig öfverlemnad dels Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående förhöjning i visst fall af den vid bränvinsutförsel till utrikes ort medgifna godtgörelse för erlagd tillverknings-afgift, dels ock en af Herr *F. A. Forssbeck* inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 121) angående förändrade bestämmelser rörande restitution af erlagd bränvinsafgift m. m., ansett nödigt att till öfverläggning rörande dessa frågor med Stats-Utskottet sammanträda; och får det sålunda Sammansatta Stats- och Bevillnings-Utskottet, jemlikt 47 § Riksdags-ordningen, härmed afgifva betänkande i nämnda frågor.

Uti förberörda nådiga proposition har Kongl. Maj:t, med anledning af Riksdagens uti underdånig skrifvelse den 19 Maj sistlidet år gjorda anhållan, att Kongl. Maj:t täcktes låta för Riksdagen framlägga förslag till förordning angående restitution af erlagd tillverknings-afgift vid utförsel till utrikes ort af svensk sprit, hvori restitutionens belopp vore bestämd med nödig hänsyn till den minskning i bränvinets kvantitet, som uppkommer vid dess förädling till sprit, föreslagit Riksdagen, att § 11 mom. 2 af nådiga förordningen den 26 Juni 1871 angående villkoren för tillverkning af bränvin må erhålla följande förändrade lydelse:

”Vid utförsel af bränvin, för hvilket stadgad tillverknings-afgift blifvit erlagd, åtnjutes restitution med 81,7 öre för hvarje kanna renadt, och med 80 öre för hvarje kannu icke renadt bränvin af normalstyrka, efter hvad i särskild författning är eller varder stadgad.

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 4 Saml. 2 Afd. 2 Häft.

Bränvin, hvars verkliga styrka vid en temperatur af + 15 grader å Celsii termometer uppgår till 93 procent alkohol eller derutöfver, anses såsom renadt; hvaremot bränvin, som vid nämnda temperatur befinnes hafva mindre styrka än 93 procent alkohol, är att betrakta såsom icke renadt."

Herr Forssbeck åter har i sin motion, i fråga om det belopp hvar med afgifts-restitution vid utförsel af bränvin skulle få tillgodonjutas, föreslagit: "att vid export af bränvin exportören lemnas fem procents godtgörelse, såsom ersättning för den skatt han erlagt, men som icke återfås såsom varande bortdunstad innan varan hinner exporteras, skolande dock detta afdrag endast tillkomma rectificerad sprit om minst 95 procents styrka."

Af den nådiga propositionen inhämtas, att Kongl. Maj:t från sakkunnig myndighet, Teknologiska institutet, infortrat yttrande angående dels den förlust af alkohol, som är förenad med bränvinets rening från de deri förekommande finkeloljorna, dels ock, — under antagande att jemväl rått eller oförädladt bränvin kunde komma att utföras, för hvilket, i så fall, någon förhöjning i afgifts-restitutionen utöfver tillverknings-afgiftens belopp icke borde ega rum — ett lämpligt sätt att afgöra, huruvida en till export anmäld sprit vere renad eller icke.

I förra hänseendet har det blifvit upplyst, att den vid bränvinets rening uppkommande alkoholförlust varierar från omkring 8 procent af råvarans alkoholhalt till 2 procent deraf, i följd hvaraf Professorn i kemi och kemisk teknologi vid Teknologiska institutet F. L. Ekman, som afgifvit nämnda yttrande, ansett att, med afseende derå att spritfabrikationen är en industri, som allt mer och mer fullkomnas, 3 procent af råvarans alkoholhalt rimligen kunde antagas såsom förlust vid reningsoperationerna.

I fråga åter om sättet att afgöra huruvida till export anmäld sprit är att anse såsom renad eller icke, har förenämnde vetenskapsman förklarat att, då det skulle blifva ytterst svårt att bestämma någon viss grad af renhet från finkelolja, vid hvilken varan borde få anses såsom raffinerad, men vid reningen jemväl en förändring i afseende på styrkan eller alkoholhalten egde rum, så att då råspriten plägade hos oss framställas med omkring 75 procents alkoholhalt, den genom rening vunna finspriten hade en alkoholhalt af 92 till 96 procent, han ansåg ett af chefen för Bränvins-kontrollbyrån framställt förslag, att den ifrågasatta förhöjningen i restitution af tillverknings-skatt icke skulle beviljas för annan sprit än sådan, som håller åtminstone 93 procent alkohol, böra vara tillräckligt för att förekomma att oraffinerad sprit vid export kunde komma i åtnjutande af samma förmån.

Med godkännande af den sålunda föreslagna bestämmelsen i fråga om urskiljande af renadt och oförädladt bränvin, har Kongl. Maj:t likväl i fråga om sjelfva beloppet af den förhöjning i afgiftsrestitutionen, som rätteligen bör fastställas och hvilken betingas af storleken af den alkoholförlust, hvilken

reningen af bränvinet förorsakar, ansett lämpligast att bestämma densamma efter den hittills kända minsta alkoholförlust, som vid bränvins rening uppstår eller 2 procent, *dels* ur synpunkten af de mindre menliga följder, som uppkomma för en exportindustri genom antagande af ett för lågt än af ett för högt procenttal, då i förra fallet genom en sedermera möjligen skeende förhöjning af afgiftsrestitutionen, den i gång varande exportindustrien skulle än mera uppblomma, hvaremot genom en nedsättning i en för högt bestämd afgiftsrestitution det kunde inträffa, att omförmälda industri, som burit sig under det den högre afgiftsrestitutionen egde rum, alldeles komme att upphöra vid densammans förminskning; *dels* för att icke tillskapa förklädda exportpremier och med afseende derå att sprit-tillverkningen alltjemt fullkomnas. Med antagande således att 100 kannor rått bränvin efter undergången rening förminskats till 98 kannor fint bränvin, vid utförsel hvaraf alltså så stor afgift bör restitueras, som vid tillverkningen erlagts för 100 kannor, har afgiftsrestitutionen för hvarje kanna, med nuvarande tillverkningsafgift af 80 öre, blifvit beräknad till i det närmaste 81,633 öre, hvilket belopp Kongl. Maj:t, med afseende derå att alkoholförlusten blifvit bestämd till det minsta kända, ansett böra jemnas till 81,7 öre, en förhöjning, som icke utgör mera än 0,067 öre eller för 100,000 kannor 67 R:dr och fördenskull ansetts alltför ringa att verka såsom exportpremie.

På grund af hvad sålunda blifvit upplyst och utredt, och då Utskottet i allo delar de i den Kongl. propositionen uttalade åsigter så väl i afseende å lämpligheten att, med hänsyn till möjligheten att äfven oförädladt bränvin kan komma att utföras, fullständiga stadgandet om afgiftsrestitution vid bränvinsutförsel, så att det äfven i sådant fall får en rättvis tillämpning, som ock i fråga om bestämmandet af den förhöjda afgiftsrestitutionen vid utförsel af renadt bränvin efter beräkning af den uppgifna minsta alkoholförlust som vid reningen uppstår, helst sprit-tillverkarens anspråk icke skäligen lära kunna sträckas längre än till ersättning för den med spritförädlingen förknippade oundvikliga alkoholförlust, men icke för sådan som derutöfver kan uppkomma genom mindre lämpliga reningsmetoder eller af andra orsaker; får Utskottet föreslå,

1:o.

att Riksdagen, med afslag å Herr Forssbecks i förevarande hänseende väckta förslag, och med bifall till Kongl. Maj:ts i Dess nådiga proposition i ämnet gjorda framställning, måtte besluta: att 11 § 2 mom. af Kongl. förordningen den 26 Juni 1871 angående vilkoren för tillverkning af bränvin skall erhålla följande förändrade lydelse:

Vid utförelse af brännvin, för hvilket stadgad tillverkningsafgift blifvit erlagd, åtnjutes restitution med 81,7 öre för hvarje kanna renadt och med 80 öre för hvarje kanna icke renadt brännvin af normalstyrka, efter hvad i särskild författning är eller varder stadgad.

Brännvin, hvars verkliga styrka vid en temperatur af + 15 grader å Celsii termometer uppgår till 93 procent alkohol eller derutöfver, anses såsom renadt; hvaremot brännvin, som vid nämnda temperatur befinnes hafva mindre styrka än 93 procent alkohol, är att betrakta såsom icke renadt.

Herr Forssbeck har jemväl uti sin förenämnda motion föreslagit, "att restitution af erlagd brännvinsskatt genast af föreskrifna myndigheter skall till exportör utbetalas, då han företer tullkammarens bevis öfver att den af lastade varan vederbörligen afgått."

Enligt motionärens förmenande skulle nemligen den nu gällande föreskriften, att exportör skall för tillgodonjutande af afgiftsrestitution förete intyg angående varans lossning på den utländska destinationsorten, i sin tillämpning medföra stora svårigheter och olägenheter samt verka hämmande på exporten.

Den ifrågavarande föreskriften står emellertid i fullkomlig öfverensstämmelse med hvad i 9 § tulltaxeunderrättelserna för närvarande finnes stadgad angående villkoren för åtnjutande af deri medgifna restitution vid utförelse af vissa utaf utländska, tull underkastade rå- och beredningsämnen härstädes förädlade varor.

Så länge det anses nödigt att till betryggande af statsverkets säkerhet mot missbruk bibehålla villkoret af lossningsbevis från det främmande land, dit utförelsen skett, i afseende å sådana exportartiklar, som i nyssnämnda § omförmälas, och för hvilka åtminstone hittills endast jemförelsevis mindre betydliga restitutionsbelopp lära till utbetalning ifrågakommit, vill det synas Utskottet hvarken följdriktigt eller tillrädligt att i fråga om den så högt beskattade och lätt smuggelbara artikeln brännvin, hvilken förutsättes kunna blifva föremål för betydlig export, eftergifva nämnda kontrollåtgärd.

Endast efter sorgfällig och omfattande revision af de i särskilda författningar meddelade stadganden angående kontrollen öfver sådan varuutförelse, hvarpå antingen befrielse från eller restitution af någon skatt är beroende, lär det låta sig göra att utfinna och vidtaga anordningar, genom hvilka, utan åsidosättande af statskassans säkerhet emot underslef, möjligen må kunna undanrödjas vissa besvärigheter, som nu gällande kontrollföreskrifter förmenas lägga i vägen för utvidgad afsättning till utlandet af härstädes med tull eller accis

belastade varor och tillverkningar. Och enär Utskottet inhemtat, att Kongl. Maj:t redan upptagit frågan härom till behandling samt anbefallt närmare utredning deraf genom vederbörlig embetsmyndighet, får Utskottet nu endast hemställa,

2:o.

att Herr Forssbecks förevarande förslag icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Vidare har Herr Forssbeck framställt förslag, "att restitution af erlagd bränvinsskatt beviljas äfven vid export till Norge så väl sjöledes som då varan sändes med jernväg, i sednare fallet med de kontroller som anses behöfliga".

Ehuru Utskottet lika med motionären anser det ganska önskligt, att svensk sprit kunde vinna afsättning äfven i Norge, dit för landets förbrukning högst betydliga kvantiteter bränvin årligen införas, samt att i sådant afseende nödiga lättnader bereddes spritexporten till detta land, finner Utskottet dock att, enär i fråga om Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den grundsats hittills i allmänhet gjort sig gällande, att hvarken utförselspremie eller s. k. drawback må vid utförsel från det ena riket till det andra ega rum, och vidmakthållande af denna grundsats från Norsk sida ansetts synnerligt viktigt vid tidigare öfverläggningar angående ordnande af de inbördes handelsförhållandena, tillräckligt skäl icke vara för handen att nu i afseende å förevarande artikel söka tillvägabringa ett undantag härifrån, helst ordnandet af denna angelägenhet på ett fullt tillfredsställande sätt synes Utskottet lämpligast böra ske i sammanhang med regleringen af handelsförhållandena mellan de båda rikena i öfrigt, hvarom underhandlingar, såsom känt är, för närvarande pågå; och Utskottet hemställer på sådan grund,

3:o.

att icke heller detta Herr Forssbecks förslag nu må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Ytterligare föreslår Herr Forssbeck i samma motion, "att restitution af erlagd bränvinsskatt äfven beviljas för bränvin, försatt med socker, hvilket till sin alkoholhalt undersökes på samma sätt som nu är föreskrifvet vid import af utländsk spirituosa, som är försatt med socker".

Härvid må erinras att, enligt gällande tulltaxa, utländska spritvaror, som äro försatta med socker, förtullas såsom likör med viss afgift per kanna utan afseende å alkoholhalten, just emedan denna ej kan utan hinderliga om-

gångar och svårigheter utrönas; och då samma omständigheter otvifvelaktigt utgöra hinder för medgifvande af restitution utaf tillverkningsafgiften vid utförsel af här tillverkad bränvin försatt med socker, hemställer Utskottet,

4:o.

att Herr Forssbecks förslag i detta hänseende må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Uti ofraberörda motion förekommer än vidare den hemställan "att vid export af punsch den nuvarande drawbacken beviljas per butelj; men fyrdubbel så stort belopp per kanna, då exporten sker på för året krönta kärl"; till hvilken framställning motionären synes föranledd af sin uppfattning, att restitution nu icke skulle lemnas vid export af punsch på fat.

Utskottet får likväl upplysa, att för punsch, tillverkad af utländsk arrac eller rom och socker, den i 9 § af tulltaxeunderrättelserna stadgade tullrestitution beviljas, vare sig utförseln eger rum på buteljer eller på andra kärl, hvarföre det vill synas, som om motionärens nu ifrågakvarande framställning, för så vidt den afser sådan punsch, tillkommit af obekantskap med nämnda förhållande. Skulle framställningen åter jemväl afse punsch, tillverkad af svensk sprit, får Utskottet erinra, att sådan vara i afseende å afgiftsrestitution icke lärer kunna anses annorlunda än såsom bränvin försatt med socker, för hvilket restitution, enligt Utskottets i nästföregående punkt yttrade åsigt, icke bör medgifvas.

Utskottet hemställer alltså,

5:o

att Herr Forssbecks motion jemväl i denna del må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Slutligen har Herr Forssbeck i meranämnda motion framställt förslag: "att restitution beviljas vid återexport af arrac, cognac, rom och viner, hvarför tull blifvit erlagd, antingen till samma belopp som de dessa varor åsatta tullar, med afdrag dock af en skälig ersättning till tullverket för dess besvär med varans förtullande, tullbeloppets emottagande och återutbetalning, eller också att staten restituerar 80 öre per kanna för all alkohol som exporteras vare sig i form af utländsk förtullad arrac, cognac och rom och alla slags viner eller sådana varor tillverkade inom landet, skolande alkoholhalten be-

stämmas på samma sätt som nu sker vid import af utländsk spirituosa"; med hvilket förslag motionären, såsom af motiveringen synes, afsett att åstadkomma afsättning från Sverige till Finland och andra angränsande länder af nämnda spirituosa såväl utländska som af svensk sprit tillverkade.

Grundsatsen att, sedan en vara i allmänna rörelsen utgått, någon restitution af därför erlagda tullafgifter icke eger rum, genomgår vår så väl som de flesta länders tullagstiftning, och de undantag härifrån, som i afseende å raffineradt socker, tobak, bomulls- och linneväfnader, punsch och en del garner finnas medgifna i 9 § tulltaxeunderrättelserna, afse allenast att, till uppmuntran af en del inhemska industrigrenar, bevilja den, som inom landet förädlat en utifrån intagen råvara, ersättning vid utförsel af den förädlade varan för den vid råamnets intagande erlagda tull. I afseende å de af motionären omförmälda varor skulle deremot icke någon dylik förädling utgöra vilkor för tullrestitutionen, ty såsom förädling torde svårigen kunna anses den tillblandning till dessa varor af svensk sprit och vatten, som, efter hvad motionären förmäler, möjligen kunde komma att ega rum. Det finnes alltså icke mera skäl, hvarföre den för utländsk arrac, cognac, rom och viner erlagda tull skulle vid export restitueras än för restitution af tullafgift för hvilken annan vara som helst, hvilken i hufvudsakligen samma skick som den till landet infördes kunde göras till föremål för handeln med grannländerna. Lika litet skäl finnes det äfven för att med det af motionären föreslagna lägre belopp af 80 öre per "kanna alkohol", hvarmed, såsom af motiveringen framgår, antagligen menas sprit af 50 procents styrka, restituera den för utländsk arrac, cognac och rom erlagda tullafgift, hvarförutom mot förslaget i denna del jemväl förekommer, att det af motionären åsyftade ändamål på sådant sätt icke läter stå att vinna. Dessa varor skulle nemligen efter reexporten alltid hafva fördyrats med skilnaden emellan den för dem erlagda tull och den restituerade afgiften, samt i följd häraf antagligen icke kunna inlåta sig i någon täflan på den främmande marknaden.

Då Utskottet af dessa skäl icke ansett restitution till större eller mindre del af den tullafgift, som för utländsk arrac, cognac, rom eller viner blifvit erlagd, böra vid dessa varors återutförsel i hufvudsakligen oförändradt tillstånd ifrågakomma, samt Utskottet icke heller funnit sig böra förorda Herr Forssbecks förslag, i hvad det afser de fabrikater af svensk sprit, hvilka under benämningarne arrac, cognac, rom och viner kunna tillverkas, då denna fabrikation hvarken med afseende på omfattning eller beskaffenhet synts Utskottet böra föranleda andra bestämmelser i fråga om afgiftsrestitution vid export af svensk sprit, än dem Utskottet här ofvan vid punkten 1:o föreslagit, hemställer Utskottet,

6:o

att hvad Herr Forssbeck i förevarande hänseende föreslagit icke heller må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 29 April 1872.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.
